

UES

Unió Excursionista de Sabadell

Núm. 139 juliol/desembre 2011

Portada: "CASCADA FEIGUMFOSEN"
en un fiord prop de Bergen a Noruega.
Fotografia: Miquel Tres

Contraportades interiors: "Les quatre estacions"
Tardor: St. Llorenç del Munt. Hivern: Puigmal.
Primavera: Serra d'Almenara (Urgell).
Estiu: Eivissa. Fotografies: Elisabet G. Bordas

Editorial	3
Arxiu fotogràfic de la UES	4
Retalls de butlletins antics	5
L'Aplec Excursionista dels PPCC	10
Apologia pòstuma a l'amic Manel Galicia	11
75è aniversari de la primera ascensió a la cara Nord Original de la Castellassa de can Torras	12
Obertura de la via Ricard Mampel a Sant Llorenç del Munt i l'Obac	14
Entrevista: Teresa Galbany, activista	16
Comprovats els beneficis de la marxa nòrdica en les seves aplicacions en l'àmbit de la salut	19
Orientació: 2011, una temporada de rècords	20
Un petit paradís entre l'Urgell i el Pallars: Sant Joan de l'Erm	22
Passatemps	25
Cruïlla de camins: El pont del Diable de Martorell	26
XXXII Ronda Vallesana: Sant Llorenç Savall	28
BTT: Pedals de foc	30
Solució passatemps	34

UNIÓ EXCURSIONISTA DE SABADELL

Salut, 14-16 - Apartat Correus, 421
08202 SABADELL
Tel. 93 725 87 12 - Fax 93 725 05 90
e-mail: info@ues.cat
web: www.ues.cat

Butlletí per als socis

Núm. 139 - Juliol / Desembre 2011

Adherida a la Federació d'Entitats
Excursionistes de Catalunya, Federació
Catalana d'Esports d'Hivern, Federació
Catalana d'Espeleologia, Federació
Espanyola, Federació Catalana d'Entitats Corals i
Federació Catalana de Curses d'Orientació.

Realització: DÍPTIC, SL - Ptge. Teodor Llorente, 22
08206 Sabadell - Tel. 93 726 55 99
Dipòsit Legal: B-46479-70

Aquest butlletí que teniu a les mans és el darrer d'aquesta època. A partir d'ara, un equip amb molta il·lusió i ganes de treballar ja està preparant una edició més moderna, més participativa, amb més informació interessant i, per descomptat, amb la col·laboració del soci i de la sòcia que formeu part de la UES.

La gent de muntanya solem ser discrets, no fem soroll, no sortim a les notícies. Molts ens sentim els descendents d'aquells pioners que van associar el caminar amb el coneixement (i estudi) del territori. Som els ecologistes de sempre, els que hem defensat la natura sempre. Els que sortim a contactar amb la natura pel sol fet de sentir-nos bé, sigui a peu, amb raquetes, amb esquís o amb BTT. I també aquells que gaudim de les nombroses activitats culturals que es preparen a l'entitat.

Però també som més. Ara que els rècords olímpics estan al límit, la nostra societat competitiva ens demana més. Ens demana competitivitat. D'aquesta manera a casa nostra han sorgit equips d'orientació, d'escalada en bloc, de TPV (tècniques de progressió vertical), equips de competició d'esquí de muntanya, etc. Sense deixar de banda les gestes més clàssiques com l'escalada de grans parets, de crestes afiladíssimes, l'assoliment de cims alts i/o difícils, l'exploració (i estudi) de pous i coves, etc. Tot això representa un munt de fitxes federatives que ens deixa en molt bona posició en el rànquing de les entitats excursionistes.

Però, aïllàs !, tot demana cada cop més gestió, demana personal format i qualificat per tirar endavant la vida de l'entitat. En el fons, demana empara legal. I això és el que intentem fer des de la Junta tot i les limitacions pressupostàries. No podem quedar-nos enrere si no volem morir com a entitat.

I posats a adaptar-nos als nous temps, creiem que també el nostre butlletí ha de fer un canvi. Tots hi sortirem guanyant.

Elisabet González i Bordas

Vocal de la Junta de la UES

75è aniversari de la primera ascensió a la cara Nord Original de la Castellassa de can Torras (Sant Llorenç del Munt i l'Obac)

L'octubre de 1936, tres escaladors sabadellencs protagonitzaren la primera ascensió i repetició consecutives d'una de les vies d'escalada més difícils que es varen obrir en aquells temps al nostre país: la cara Nord Original de la Castellassa de can Torras. Els agosarats escaladors, aleshores socis actius del Centre Excursionista del Vallès, foren n'Àngel Graner Codina (e.p.r.), n'Alexandre Camps Padrós (e.p.r.) i en Josep Calvet Pratginestós.

Aprofitant que enguany se celebra el 75è aniversari, us oferim el relat d'aquella proesa, extret del llibre "La Castellassa de can Torras. Història, tradició i llegenda", escrit per Òscar Masó Garcia:

"A mitjan anys trenta, els escaladors sabadellencs prengueren el relleu als terrassencs, i s'especialitzaren a obrir rutes més difícils per assolir els mateixos cims. A la Castellassa, aquest fenomen es va traduir en l'ascensió d'una de les vies més difícils d'aquella època a Catalunya: la Cara Nord Original, que avui en dia encara fa rumiar a més d'un escalador per la seva exposició, precarietat i vertigen.

L'ideòleg i promotor d'aquesta gosadia fou el sabadellenc Àngel Graner Codina, del CEV (1919-1940), fill d'un il·lustre industrial del tèxtil de Sabadell. Era un noi intel·ligent i culte, amb dots de líder.

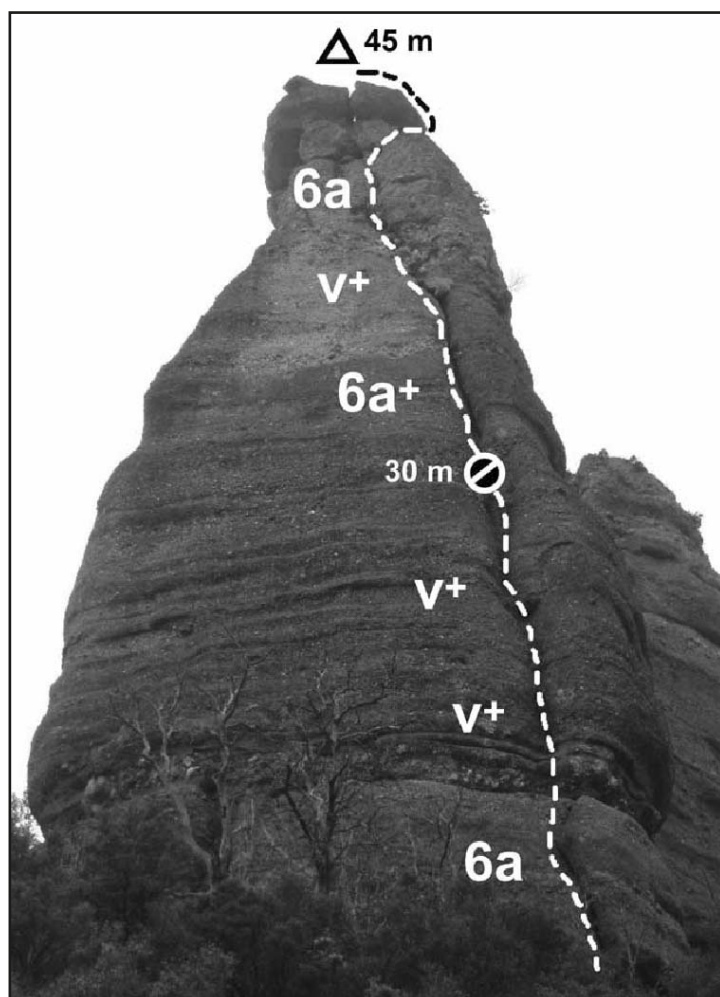

FOTO 1. Via de la cara Nord. Original de la Castellassa de Can Torras.
Foto: Òscar Masó Garcia.

Tenia un laboratori fotogràfic on revelava fins i tot en color, escrivia cartes en anglès a una japonesa, coneixia l'alemany i tenia molt coneixement de la química.

En aquest sentit, l'Àngel es fabricava unes pastilles que, segons ell, eren vitaminades i que amb allò ja quedava ben alimentat i no calia perdre temps menjant l'entrepà. Els seus companys també s'ho prenien i, de tant en tant, algun de nou que se'ls ajuntava acabava dient que no tornaria a anar mai més amb ells, perquè acabaria morint-se de gana.

L'Àngel era, també, un visionari de l'escalada. Es forjava els pitons a l'empresa del seu pare, el qual consentia que escalés, es comprava els mosquetons a cal Lledó (de ferro, ovalats i amb tanca de molla), emprava corda de cànem i bagues fetes de cordes trossejades, i escalava amb espardenyes.

Va morir en caure malalt en un camp de concentració a Galícia, on s'estava després de la Guerra Civil.

L'Àngel sempre anava acompanyat d'en Josep Calvet Pratginestós (1914), sabadellenc del CEV, de família molt humil i que escalava d'amagat dels seus pares. Un dissabte d'octubre del 1936, sortiren tots dos caminant de Sabadell i es dirigiren a la Castellassa, sota iniciativa de l'Àngel, per escalar l'esquerpa i descomposta cara nord. L'Àngel ho tenia tot molt ben planejat, i encapçalant amb molt d'esforç i valor, es va aconseguir l'escalada amb èxit.

En Calvet, més pesat i robust que l'Àngel, anava de segon i sempre molt proper a ell. Continuament l'ajudava fent passos d'espallles, agafant-li els peus o les cames, etc. Segons ens conta: "Ell avançava un metre i jo mig..."

No escalaven fent reunions, desconeixien la tècnica de l'artificial i l'ús dels tacs de fusta i mai deixaven material a la paret, perquè els era molt valuós.

Varen arriscar molt, perquè sovint no estaven ancorats enlloc, però varen tenir molta sort.

Després de l'escalada, l'Àngel va tornar a Sabadell i en Calvet va passar la nit en una cabana de carboners de la canal de l'Abella, propera a la Cova del Drac, per trobar-se l'endemà diumenge amb n'Alexandre Camps Padrós (CEV, 1917-1939), amb qui havia quedat per fer l'escalada d'aquesta roca. Però la curiositat d'en Camps era molt gran:

– Per cert, què vàreu escalar ahir?

– Doncs la Castellassa... però pel cantó nord –va respondre en Calvet–.

CROQUIS 1. Autor: Albert Masó Garcia

– Pel cantó nord? Doncs anem-hi!, anem a fer aquesta via, la vull fer!

Dit i fet. En Calvet, un home amb gran esperit de sacrifici envers els altres, assentí tot i l'encongiment de cor que li produí el fet d'assumir aquella responsabilitat. Efectivament, encapçalà tota la via, repetint el que en Graner havia escalat de primer el dia abans. El corpulent Camps, de més alçada i pes, va anar de segon, com era costum en la cordada que feia amb en Calvet, ajudant-lo mitjançant passos d'espallles, agafant-li els peus i cames, etc., i la repetició, feta just l'endemà de la primera, va resultar de nou tot un èxit.

En Camps va morir pocs anys després a causa d'una forta gastroenteritis agafada quan anava a ascendir els Encantats, al Pirineu català. L'únic supervivent, en Calvet, ja no va escalar més però sempre ha estat vinculat a la muntanya."

En motiu de l'oportuna efemèride d'aquesta transcendental escalada, ens vàrem decidir a dedicar una via a cada un dels seus valerosos vencedors, per immortalitzar els seus noms. En aquest sentit, feia temps que teníem ullada una petita zona a llevant de l'ampla Punta Serreta, sota mateix del cim culminant de la Mola, privilegiat escenari de

CROQUIS 2. Autor: Albert Masó Garcia

l'activitat d'aquest grup d'intrèpids escaladors de Sabadell.

Així, doncs, varen resultar tres jornades d'esforç i de confortador gaudi mentre obriem des de baix tres curiosos itineraris, caracteritzats per un rocam en general molt compacte i uns passos variats de placa, desplom, xemeneia i *off-width*. La via dedicada a l'Àngel és una xemeneia salvatge i desequipada, tota una troballa a la Punta dels Cavalls. La que vàrem dedicar a l'Alexandre és una agradable escalada de placa, assegurada amb parabolts i amb una còmoda reunió opcional, que finalitza amb uns passos atlètics. I finalment, la via que homenatja en Josep Calvet va resultar ser la més difícil en conjunt, amb passos exigents i assegurats, com l'estret i exigent *off-width* final, de rocam excels.

Desitgem que aquesta trilogia ajudi a perpetuar la memòria d'aquests tres escaladors pioners de casa nostra, que s'avançaren a l'època i situaren el massís de Sant Llorenç del Munt i l'Obac dins l'avantguarda de l'escalada de preguerra.

Albert i Òscar Masó Garcia

ESCALADA

Obertura de la via Ricard Mampel Dalmases a Sant Llorenç del Munt i l'Obac

D' de la mort d'en Ricard Mampel Dalmases (21-03-2010), qui fou el primer president de la UES i un escalador pioner dels anys 30 del segle passat, tenim pensat en homenatjar la seva figura a través d'un nou itinerari d'escalada obert en el massís que ell tant va estimar: Sant Llorenç del Munt i l'Obac. Ho pretenem fer des de sota i a l'estil clàssic.

Dit i fet, el mes de novembre de 2010 ens apropem al cingle de l'aresta de can Marcet i ens fixem en un estètic esperó que puja recte amunt esquivant un sostre i que duu a sota d'un altre sostre, situat a prop del cim. Una inspecció minuciosa ens descobreix una amagada xemeneia que podria ser la sortida natural de l'abrupta cinglera.

Només començar, l'obertura exigeix serenitat davant l'estat inicial de la roca, però a mesura que ens anem elevant, aquesta millora, de forma que permet fer uns passos en lliure difícils, bonics i ben aeris.

Esmercem dos atacs per escometre l'escalada, i en el segon, efectuat a començaments de desembre, tenim la sorpresa de veure que ben a prop, a la zona de les Agonies, apareix el recentment proclamat Campió Mundial d'Escalada; l'incombustible Ramon Julian "Ramonet". Contents de tenir a tocar tan il·lustre escalador (exponent, això sí, d'una modalitat d'escalada ben diferent a la nostra), proseguim la nostra tasca des de la reunió, esquivant per la dreta el sos-

tre cimal per una placa poc vertical però que exigeix atenció, fins que arribem al peu de la xemeneia, oculta rere una grossa alzina que hi viu de forma inexplicable.

El peu de l'encastament és acollidor i allà hi col·loquem el pot de registre, incrustat en el seu fons. És un lloc ocult dins d'un replec d'aquesta paret feréstega, que bategem com a "*Radium Hot Club*" en honor al programa musical de Ràdio Sabadell que protagonitzaren, amb molta il·lusió, en Ricard Mampel i en Joan Font durant els anys 30. El *ramonagge*, compacte i estret, de ben segur que hauria fet gaudir en Mampel, qui ja va assaborir aquesta tècnica durant la seva històrica ascensió a la canal de la Matalonga de la Castellassa, l'any 1935, en companyia de Joan Font i Francesc Pujol.

Quan arribem al cim, una forta encaixada de mans segella la culminació del nostre particular homenatge pòstum a una de les figures més rellevants de l'escalada sabadellenca i, per sobre de tot, de la història moderna de l'excursionisme a Sabadell.

Albert i Òscar Masó Garcia

ARREGLEM ORDINADORS A L'INSTANT
AMB TARIFA PLANA

 repara

a la plaça Marcet,
cantonada carrer Vilarrúbias amb carrer Convent

La tarifa inclou
una hora d'aparcament GRATUÏT

Sant Llorenç del Munt ~ Cingle de l'aresta de can Marcet

via:
Ricard Mampel Dalmases

55 m. 6a, Ae
(IV+obl.)

Oberta des de baix per
Albert i Oscar Masó Garcia
el dia 6 de desembre de 2010.

Material recomanat:

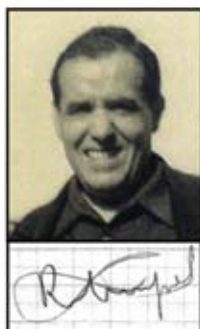
Casc, bagues, estreps i
opcionalment friend 0,75 (L2)

"La qualitat de la roca
millora amb l'alçada"

Llegenda:

- Parabolit M10
- ∩ Pont de roca
- ☛ Arbres

Dedicada a la memòria d'en Ricard Mampel Dalmases

(TIM-CEV-UES)

(Barcelona 25-11-1917
Sabadell, 21-3-2010)

Escalador pioner de Sant
Llorenç del Munt i Mont-
serrat. Fou el primer pre-
sident de la Unió Excur-
sionista de Sabadell (UES),
un amant de la natura
i la seva divulgació i, per
damunt de tot, una perso-
na exemplar. E. P. R.

